

Stepped Support

Het belang van de juiste ondersteuning op het juiste moment, op het juiste niveau, door de juiste persoon!

Regiobijeenkomst Handicap + Studie
(Expertisecentrum Inclusief Onderwijs)

Groningen, 1 oktober 2019
Lies Korevaar

Overzicht

- Inleiding
- Stepped Support
- Begeleid Leren Toolkit

Inleiding

Factoren die het mentale welbevinden van studenten beïnvloeden

- Ouderlijk huis verlaten
- Voor zichzelf zorgen
- Hoge verwachtingen / perfectionisme
- Eisen school (bsa, prestatiedruk)
- Eigen verantwoordelijkheid
- Sociaal isolement
- Seksuele relaties / identiteit
- Gebruik sociale media
- Gebrek aan begrip / steun gezin
- Financiële aspecten (o.a. leenstelsel)
- Gebruik alcohol en drugs

Problematiek van studenten

Diversiteit aan psychische klachten en psychische aandoeningen, o.a.:

- stress klachten
- burn-out
- depressie en depressieve klachten
- angststoornissen en angstklachten

(De Boer, 2017; Dopmeijer, 2018; RVS, 2018; RIVM et al., 2019).

Samenhang planning-stress

Survey 2627 HG-studenten

- Als studenten meer moeite ervaren in planning ervaren ze ook meer stress (gemeten met de DASS), correlatie van .209
- Als studenten meer worden gehinderd door planningsproblemen in hun studie ervaren ze ook meer stress, correlatie van .344
- Beide zijn significant, maar we weten niet wat tot wat leidt
- -> welke voorziening(en) zijn nodig?

Vraagstukken van professionals

- Weinig informatie afkomstig van onderwijs-professionals zelf
- In de periode januari 2016 – april 2019 zijn er 7 eendaagse trainingen 'signaleren en omgaan met studenten met psychische klachten' verzorgd voor onderwijsprofessionals in het hoger onderwijs
- Voorafgaand aan de training is de deelnemers gevraagd een of meer geanonimiseerde praktijkcasussen aan te leveren

Professionals

- 85 van 23 hogescholen en 8 universiteiten
- Werkzaam als docent, studieloopbaanbegeleider, decaan of studieadviseur
- 58 deelnemers hebben 76 casussen aangeleverd
- Deze casussen waren divers van aard, zowel inhoudelijk als in omvang
- De meeste deelnemers brachten aan de hand van een student specifieke problematiek in

Studenten casussen

- Van 68 studenten is een specifieke casus ingebracht
- 53 Hbo-studenten en 15 Wo-studenten
- 35 vrouwen en 33 mannen
- Diverse opleidingen: o.a. Pabo, biologie, fysiotherapie, werktuigbouwkunde, psychologie, communicatie en rechten
- Het jaar van studie varieerde van 1^e - 7^e jaars; de meeste studenten waren 1^e jaars
- Meerdere studenten hebben eerder andere opleidingen gevolgd en voortijdig gestopt. Voor sommige studenten is het de 4^e of 5^e opleiding

Problemen van studenten

- Gediagnosticeerde psychische aandoeningen: AD(H)D, autisme, depressie, angststoornissen; combinaties van aandoeningen
- Psychische klachten, bv. angst, burn-out, stress, depressieve klachten
- Psychische problemen gecombineerd met problemen op andere levensterreinen

Problemen van studenten

- Ongedefinieerde problemen
- Levensvragen, bv. seksuele identiteit
- Persoonlijke problemen: bv. eenzaamheid, mantelzorg
- Suïcidaliteit
- Al langer bestaande problemen (vanaf vroege jeugd)
- Algemene problemen: meelifters

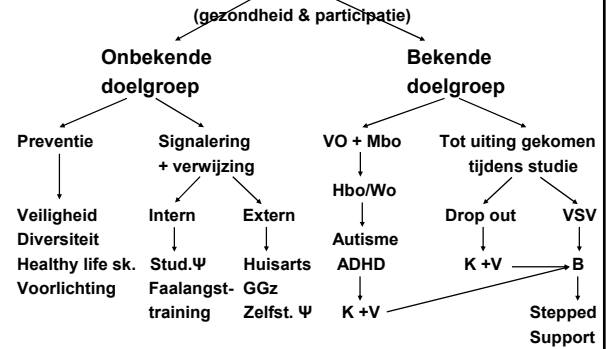
Belemmeringen bij het studeren

- Cognitief
- Sociaal-emotioneel
- Praktisch (financieel, huisvesting)
- Gebrek aan steun (relatie met ouders)
- Stage

Competenties van professionals

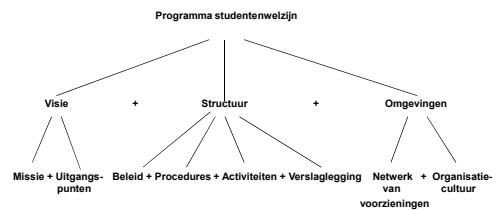
- Contact maken, gesprek starten
- Grenzen van de begeleiding
- Linken, motiveren, verwijzen naar hulpverlening
- Hoe kan ik deze studenten adequaat begeleiden
- Studenten die geen hulp willen zoeken
- Twijfels bij de professional (juiste opleiding?)
- Zorgen over invloed op andere studenten

Studenten met (psychische) problemen

Stepped Support

Programma-implementatie

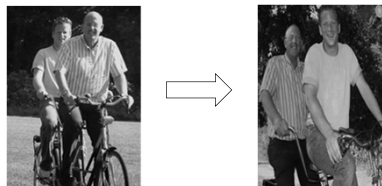

Uitgangspunt

De jongere komt naar school als student,
niet als patiënt

Docent is geen hulpverlener,
hulpverlener is geen docent

Student is problemeigenaar
→ regie bij student

Stepped Support

Eigen kracht
= Zelf doen

Steun uit eigen netwerk
Familie / medestudent / vriend

Studentbegeleider

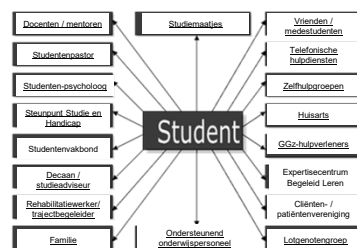
Begeleid Leren
Maatwerk

Interne voorzieningen, bv. Decanaat,
studentenpsycholoog, study support centre

Externe voorzieningen, bv. Huisarts GGz, DUO

Mogelijke steun binnen en buiten het onderwijs

Formeel & Informeel

Implementatie-Quick-Scan

Opleiding: _____

Naam: _____

Functie: _____

Datum: _____

5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1	2	3	4	5	6	7	8	
	Messe	Uitgangspunten	Beleid	Procedures	Aanpak	Vereniging	Netwerk van voorzet	Organisatiecultuur	

Korte toelichting

1. Messe: _____

2. Uitgangspunten: _____

3. Beleid: _____

4. Procedures: _____

5. Aanpak: _____

6. Vereniging: _____

7. Netwerk van voorzet: _____

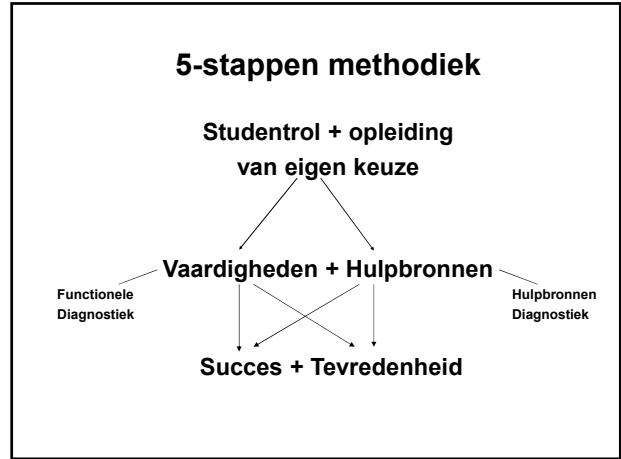
8. Organisatiecultuur: _____

Een uitgebreide toelichting op de hoogte van de scores gaat uitverantwoord
© Groningen, Leerland Revalidatie 1, Kennex

Begeleid Leren Toolkit

Overzicht Begeleid Leren-projecten IWP Begeleid Leren

Begeleid Leren-projecten	Financiering	Rol IWP	Status
27. RCT BU behouden 2018-2022	HG/Partners	partner	In voorbereiding
26. JapFac	ESF	Partner	Lopend
25. S&EiSA 2018-2020	Hugobots/HG	partner	Lopend
24. Move Ahead 2017-2020	NBO/Comenius	partner	Lopend
23. Kiekkering project 2017-2018	HG/Partners	partner	Algevoerd
22. Impuls-project 2017-2018	Gem. Groningen	partner	Algevoerd
21. Opleiding in de Joz 2018-2022	NWO/HND	partner	Lopend
Nationale Wetenschapsagenda		+ UMCG	
20. Top Up 2017-2018	RAAK BIA	partner	Algevoerd
19. Coepra 2017-2018	HG/COJ	partner	Algevoerd
18. Nieuw wegen in de GGZ	GGZ Nederland	Partner	Algevoerd
		COJ	
17. Meer Inclusief Voortgezet Onderwijs (NVO) 2017-2021	ZonMw	partner	Lopend
		UMCG	
16. Mindset Cognitive Remediation 2017-2019	Agis	partner	Lopend
15. Studietoets 2018-2019	HG/COJ	partner	Lopend
14. S&EiSa: Supported education and civil society (saamen met partners uit Zweden, Denemarken en Duitsland)	ESF	partner	Lopend
13. Ontwikkeling social rehabilitation through education	Erasmus+	partner	Lopend
12. Openheid 2016-2018	Triodos / Agis	partner	Algevoerd
11. Vakking van het werk 2016-2017	Gronexia	partner	Algevoerd
10. StuDenT, ondernemers-groep voor studenten met een depressie 2017	Handicap+	partner	Algevoerd
9. RAAK Begeleid Leren 2014-2016	RAAK BIA	partner	Algevoerd
8. Impuls 2013-2016	EU Erasmus	partner	Algevoerd
7. Houdtoven Bz 2013-2014	ZonMw	partner	Algevoerd
6. Kiekkering 2011-2014	SSGZ / Triodos	partner	Algevoerd
5. Studeren met een beperking aan de HG 2008-2011	SSGZ	partner	Algevoerd
4. Studeren met autisme 2006-2007	SSGZ	partner	Algevoerd
3. Studeren met steun. Good practice project 2008-2009	Partner	partner	Algevoerd
2. Wetland Begeleid Leren 2005	HG/COJ	partner	Algevoerd
1. Impuls 2004-2005	VSB Fonds	partner	Algevoerd

www.begeleidleren.nl

www.supportededucation.eu

www.move-aHead.eu

The image shows a grid of 11 small book covers, arranged in two rows (6 in the top row and 5 in the bottom row). Each cover features a black and white photograph of a person in a graduation cap and gown, holding a diploma.

Hartelijk dank voor uw aandacht

Lies Korevaar
e.l.korevaar@pl.hanze.nl

The image features a black and white illustration of two graduates in caps and gowns, one slightly behind the other, both holding diplomas. Below the illustration is the name 'Lies Korevaar' and the email address 'e.l.korevaar@pl.hanze.nl'.